

UTJECAJ NEURORAZVOJNOG TRETMANA I SENZORIČKE INTEGRACIJE NA DIJETE S OŠTEĆENJEM SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA

INES JOKOVIĆ-TURALIJA*, DEJANA HORVAT**, MAJA ŠTEFANEC**

Primljeno: ožujak 2003.
Prihvaćeno: svibanj 2003.

Prethodno priopćenje
UDK: 376.2

Rana primjena terapijskih postupaka može pospješiti procese plastičnosti mozga, te dovesti do oporavka oštećene funkcije. Na toj se činjenici temelje jedinstvene mogućnosti razvojne rehabilitacije. Prema tome, rana dijagnostika i rana primjena terapijskih postupaka su važna strategija u re/habilitaciji oštećenja središnjeg živčanog sustava.

Osnovni cilj rada bio je strukturirati rehabilitacijski program temeljen na poznavanju transdisciplinarnog pristupa za ranu intervenciju, te primijeniti osnovne elemente neurorazvojnog tretmana i programa senzoričke integracije na način primjeren individualnim potrebama prerano rođenog djeteta s oštećenjem CNS-a. Sljedeći cilj bio je utvrditi učinke primijenjenog programa na razvoj psihomotoričkih funkcija važnih u prvoj godini života.

Gljučne riječi: oštećenje središnjeg živčanog sustava, neuroplastičnost, rana intervencija, neurorazvojni tretman, senzorička integracija.

Uvod

Neurorazvojni tretman (NDT) prema autoru K. Bobathu i senzorička integracija (SI) po J. Ayres uz edukacijski pristup baziran na radu J. Piageta osnova su razvojnog programa. Razvojni program se primjenjuje u senzomotoričkom razvojnem razdoblju, kako ga je nazvao Piaget, odnosno od rođenja od druge godine života. Taj period je nazvan senzomotoričkim zato što djeca cjelokupno učenje baziraju na onome što izravno dožive kroz senzorne i motoričke sustave.

Neurorazvojni tretman (NDT- Neurodevelopmental Treatment)

Prema teoriji neurorazvojnog tretmana (NDT), poremećaji pokreta se temelje na atipičnom posturalnom tonusu, na nesposobnosti zadržavanja normalnog stabilnog antigravitacijskog položaja tijela, te na upotrebi kompenzacijskih i atipičnih obrazaca pokreta (Coling, 1991.). Tretman započinje procjenom posture i obrazaca

pokreta djeteta, analizom mišićnih komponenti kojima se izvode pokreti i evaluacijom djetetova stupnja razvoja. Intervencija se planira individualno i sastoji se od tri komponente: pripreme, facilitacije, inhibicije. Uz ove tri komponente još se koriste i dvije statičke tehnike – pozicioniranje i nošenje. Pozicioniranje, uz tijelo terapeuta koristi i prilagođenu opremu koja pomaže djetetu da zadrži položaj koji facilitira normalni obrazac pokreta, dok je nošenje ("handling") metoda vezana za dnevne aktivnosti, kojom se potiče normalna postura ili obrasci pokreta. Ključne točke u neurorazvojnog tretmanu su: glava, ramena i ruke, zdjelica i donji ekstremiteti.

Senzorička integracija (SI)

Terapijski koncept senzoričke integracije (SI) proizašao je iz rada J. Ayres. Senzorička integracija je sposobnost mozga da organizira senzorne podražaje, pretvara osjete u percepciju i omogućiti osobi da shvati ono što doživljava, kako bi mogla primjereno odgovoriti na taj podražaj.

* Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

** Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, studentice